

פ ר ו ט ו ק ו ל מ.ס. 285

מישיבת ועדת הכלכלה, שהתקיימה ביום רביעי,
ט' באייר תשל"ז - 27.4.77, משעה 09.00.
(בחל-אביב, בבית החייל).

נ ו כ ח י מ - חברי הוועדה:

י. הורוביץ - היו"ר
א. אבטבי
פ. גרופר
מ. דרובלס
ע. הדר
א. זילברברג
ב.צ. חלפון
א. יודין (דרניצקי)
יגאל כהן
א. ליבני
י. פרנק
נוזחת קצב

מזמנים:

אפרים מוהר - ארגון סוחרים מכוניות
טניה שפניץ - משרד המשפטים
רחל הלמן - כלכלנית, משרד התחבורה
מר רובין - משרד התחבורה

מזכיר ויועץ כלכלי לוועדה:

דוד לב

קצרנית: שולמית פרג

בסדר-היום: (א) פתיחה בענין ביטול הדיון בנושא "קאל";
(ב) מסקנות בענין פטיש-מרחבים;
(ג) חוק המסחר ברכב משומש, תשל"ז-1977.

היו"ר י. הורוביץ:

אני פותח את הישיבה.

הסעיף של ק.א.ל. שרצינו לדון בו ביחד עם אנשי אל-על וק.א.ל. - יבואו אנשי ק.א.ל. טוענים כי מכריחים אותם לשלם עבור מטוס א' שהם אינם רוצים בו; ב) הם טוענים גם שהחכירה יכולה להיעשות על ידם באופן ישיר.

ק.א.ל. הגיש בג"צ נגד שר התחבורה בענין זה. לכן נחבקשתי לא לדון בנושא זה משום שזה סוב-יודיחה. הענין יידון בבג"צ בבית משפט העליון.

אני כבר הודעתי למוזמנים שלא יבואו, כי אנחנו איננו רוצים להכנס לקונפליקט משפטי. אני מוכן להחליף כמה משפטים על ענין זה, אם נרצה או לא נרצה לנקוט עמדה.

מ. דרובלס:

הנושא הוא לא רק לגבי מטוס שרוצים להחכיר ל"קאל" ע"י החכרת משנה. אנחנו יכולים להתבטא ולצאת בעמדה מסוימת. הנזק יכול להיות כל כך גדול שלא נוכל לתקנו. חובה עלינו לשמור לא להביא נזק בדולרים למדינה.

היו"ר י. הורוביץ:

להבנת "קאל" זה גזר דין מוות, אולי. השאלה היא לא משפטית.

א. זילברברג:

לנו יש ענין בנושא זה. אולם, ברגע שהוא הובא לבית המשפט אז זה מחייב

בדיקה משפטית.

היו"ר י. הורוביץ:

יש לנו שני נושאים בסדר היום - חוק המסחר בדכב משומש, חשל"ז-1977 - הצעה לסדר היום של ח"כ שובל. מינינו ועדת משנה בראשות ח"כ איחן ליבני. הנושא השני הוא - מסקנות ועדת הכלכלה על הנעשה במושב פטיש ובתחום המועצה האזורית מרחבים.

א. טיוטת מסקנות - מסקנות ועדת הכלכלה על הנעשה במושב פטיש ובתחום המועצה האזורית מרחבים :

א. זילברברג:

יש כאן דברים רבים שנתונים לוויכוח. יש גם דברים שלא הוכחו. יש כמה דברים גם אצל חברי הוועדה שאומרים כי שכועים לפני הבחירות להגיש דבר שיש בו נימה לא רצויה - יכולים להביא למחשבה שמהו איננו אובייקטיבי. יוצר מצב כזה שיאמרו כי לקחנו נושא והתחלנו לספל בו לבד, ובהתנדבות עד שבויעים לפני הבחירות - הרי זה עושה רושם לא טוב.

א. זילברברג:

לכן אני ממליץ לא להכנס למסקנות אלה עכשיו. אני מקווה שיו"ר הוועדה יישאר הלאה יו"ר הוועדה. על כל פנים, אין אנו צריכים להגיש מסקנות אלה שבועיים לפני הבחירות.

י. כהן:
ועדת הכלכלה של הכנסת סיימה את כל ההצעות לסדר היום שהיו לה. עשינו מאמץ בכל התחומים מבלי להתחשב בקואליציה-אופוזיציה.

בנושא זה טיפלנו במשך שמונה ישיבות, ובמסקנות הביניים שנגעו בכל תחום ותחום, אתה היית שותף להן. אתה היית שותף נאמן ואחראי לכל המסקנות שהגענו אליהן. למעשה, זהו סיכום של כל ההודעות שהיו. רצינו למצות את הנושא. אך היו בזה עיכובים אצל חיים קוברסקי ועוד.

למה אתם מנסים להעביר את זה דוקא היום? למעשה, זה לא כך. אני יושב בתור יושב ראש הוועדה, במקומו של ח"כ הורוביץ, וניסינו לעשות כל מאמץ כדי לנקות את השולחן. מכל מקום, בנושא זה עסקנו במשך 8 ישיבות, וחיכינו לדו"ח ועדת הפנים. זה הנושא היחיד שלא גמרנו אותו.

אני חוזר ומציין כי ח"כ זילברברג ליווה נושא זה בכל הישיבות. אפשר להגיד עניינית ש"אתם לא צודקים", או להגיד "שהמצאים אליהם הגעתם אינם טובים". לכן אין בזה שום נסיון לדחוף או להעדיף דוקא נושא זה.

אני מוכן לומר שסיכום זה לא יימסר

לעתונות.

נוזתה קצב:
זו הפעם הראשונה במשך שלוש שנים שאני בכנסה, שומעת תנאי זה - שלא למסור לעתונות.

י. כהן:
יש כאן משהו לא בסדר. במשך 8 ישיבות היית, ח"כ זילברברג, שותף בדיונים, ודוקא היום אתה אומר שבגלל שאנחנו נמצאים במצב של שבועיים לפני הבחירות, שלא נגיד את המסקנות האלה. לדעתי, זה לא מתאים לך!

פ. גרופר:
ח"כ זילברברג, אתה לוקח נושא שאותו מיצינו עד הסוף. האם יש פה משהו שאיננו אמת? האם יש פה משהו שאיננו תואם את המציאות? האם מר אבני אמר מה שאמר, ודבריו רשומים בפרוטוקול של הכנסת - איננו נכוין? אדם חרג בצורה חמורה ביותר - מה קרה פה?

אנחנו יודעים בשם מי אנחנו יושבים בוועדה. אז מה? לבוא ולהגן על דברים אלה - אני לא מאמין. מה הולך כאן?

אנחנו יושבים בכל הוועדות ומנקים שולחנות וקובעים חוקים, הקנות שמתייבות את המדינה בכסף, שמתייבות את הציבור, זה כן, וזה לא? אמחבר הוועדה זילברברג היה אומר שזה איננו תואם, אז כל הכבוד. בבקשה, כל מה שנקרא במסקנות זה ייאמר בשם אומרם.

פ. גרופר:

כל מה שנאמר פה, זה אמח, הכל אמח. לכן רבותי, איך לנו ברירה אלא להצביע על מסקנות אלה. אני מבקש מר, אדוני היושב ראש, להעמיד את זה להצבעה.

ברצוני להצהיר כאן, כי לאחר שניפול בהצבעה, אם יפילו את ההצבעה ואנחנו ניפול בה - אני מכאן אלך למסיבת עיתונאים, וזה כך יתפרסם בעתונות, משום שלדעתי אדם שחורג חריגות, צריך להוקיע אותו.

א. זילברברג: זה נשמע כאיום ---

פ. גרופר: זה לא איום.

היו"ר י. הורוביץ: ענין זה לא הוצא באופן מלאכותי.

אנחנו ניקינו את כל הנושאים, פרט להצעה זו. נכון, אפשר להשאיר אותה מבלי להוציא מסקנות, אבל אפשר גם לא.

הנימוק ההגיוני הוא, שיש בחירות. כולם ערים לדעת הציבור. המערך לא מתביא ולא מצניע, ולא מוריד דברים אל מתחת לשולחן. עובדה, המערך יכול להתפאר מזה. אבל המערך לא יכול להסביר שהוא לא רצה להוציא מסקנות בגלל מצב כזה. אחרי 8 ישיבות שאתם עצמכם לא הייתם פסיביים, והסכמתם שהוא יתפטר מאחד מתפקידיו. לכן אני חושב שההצעות האלה מיושבות ומתונות.

אפשר לתקן כאן ושם. אני ער לכך. אם האיש עברייך, אז לא אני אשלם את החוב. אני רוצה להיות הוגן, וצריך יהיה לשלם. הבקורת עליו לא תק שהיא הוגנת, אלא אם תרצו להצניע אותה אז יהיה זה משגה מאין כמותו.

הבה נקבל מסקנות אלה פה אחד מתוך הנחה שהיה מוסכם על דעת כל חברי הוועדה שהיו כאן עבירות. מי שלא בסדר, חייב לשאת בזה. כולנו יודעים לאחר 8 ישיבות, וגם כל הציבור יודע מה שנעשה במרחביים.

י. פרנק: אני מציע לבדוק את אמיתות הדברים.

היו"ר י. הורוביץ: אנחנו סיכמנו את כל עבודות הוועדה ונציקנו את השולחן. בנושא זה קיימנו 8 ישיבות. לכן אני מבקש שהחברים יחשבו על כך פעמיים.

ב.צ. חלפון: בגלל מיליון ביצים אחם רוצים לפטר אדם? מחייבים לא ניצלו מיכסות מסוימות, לכן עודדו אנשים ליצור מיכסות.

לדעתי, מוצע כאן דבר חמור ביותר, שכן כתוב "מן הראוי לפטר אותו מכל מתפקידיו". מה לעשות שעודדו אותם לגדל עופות.

י. כהן: אפשר לתקן פה ושם. אפשר להתווכח על כמה דברים ולהציע אחרים במקומם.

פ. גרופר: לאור דבריו של היושב ראש, יש שני דברים: (א) אני מציע שכמה חברים יצאו לחדר אחר, ושם יעברו על המסקנות, ויתקנו דברים מתוך הבנה משותפת, ולאחר מכן יחזרו אלינו כדי לקבל מסקנות מתוקנות;

(ב) אם יש מטרה שלא לגמור היום, אז אני מציע לערוך עכשיו הצבעה על כך. ואז יהיה תלוי בתוצאות ההצבעה אם אלך למסיבת עתונאים אם לא.

א. זילברברג: הייתי תחת הרושם של קריאת המלצות, ולכן אמרתי מה שאמרתי.

מה היה במסמך זה? - כל דבר שצריך להיות לקראת בחירות. ראיתי בזה נושא לבחירות שרוצים לצאת אתו לרחוב. לכן אני רואה בזה פסול.

לעצם העניין: אנחנו יושבים, למדנו והכרנו את העניין. אכן אנחנו מוכנים ללכת לקראת מסקנות מתקבלות על הדעת, כמו שנהגנו בכל עניין שנחשב בכל הקדנציה. אולם, בחומרה כזו, בפסקנות כזו - זו הפעם הראשונה שיוצאים. צריך לבדוק את הדברים. צריך לקחת בחשבון שיהודי זה לא יושב בשתי פונקציות. הוא כבר ויתר על אחת - על ועד המושב. הוא ויתר על מועמדותו בוועד המושב.

הבה נוציא דבר שנוכל להגיש אותו.

אני מקבל את הצעת ח"כ גרופר, שישוב

3-2 חברים ויכינו הודעה קצרה.

י. כהן: ברור לך כי נושא זה לא הוצא מהשרוול.

הוועדה טיפלה בו במשך 8 ישיבות.

אתה יכול לומר שהניסוח חריף מדי. מכל מקום, אתה לא יכול להתחמק מזה מתוך טענה שהולכים לקראת בחירות.

אני מוכן לצאת עם עוד חבר ועדה כדי

לנסח ולתקן. מה זה הודעה קצרה? הרי צריך למצות את הנושא.

ע. הדר: אנחנו דנו בנושא זה, ויש בעיות

קשות. הוצאו מסקנות ביניים. הוצאו

מסקנות בשטח. הוועדה היא ברשותכם. לפני חודש יושבנו עם מר קוברסקי,

ויום אחרי זה אפשר היה להוציא מסקנות. אבל נשארנו כמה "גיבנות".

לצורך בחירות, דבר זה הוא טוב. זה טוב לפני הבחירות, ולכן לא

נוכל לתת לזה יד. אם אתם אומרים שאנחנו רוצים להעלים ולהשתיק,

אז זה לא אמח. לגופו של העניין לא ניסינו להשתיק, ונחנו לכם יד

כדי לטהר את העניין.

ההצעה היא, שיצאו שני חברים כדי

להגיע לניסוח משותף. (חברי הכנסת יגאל כהן וב"צ חלפון יוצאים

את הישיבה כדי להגיע לתיקונים מוסכמים)

אנחנו נחזור לענין המסקנות האלה.

היו"ר י. הורוביץ:

ב. חוק המסחר ברכב משומש, תשל"ז - 1977:

א. ליבני:
סיכמנו לבחור ועדת משנה בת שלושה
חברים - ז. שובל, מיכה חריש ואנכי.

קיימנו ישיבה שלושם בענין זה.

היתה הצעת חוק פרטית של ח"כ שובל

שעברה קריאה ראשונה. היו ויכוחים שבהם השתתפו גם נציגי משרד
הבטחון, ובקשנו מהיועצת המשפטית להביא לנו לדיון את הדברים
המוסכמים והלא-מוסכמים על דעת ועדת המשנה.

החומר מוגח לפנינו. בצד ימין של

העמוד אתם יכולים לראות את הסעיפים המקוריים שעברו, ואילו בצד
השמאלי - אלה הם הדברים שסוכמו בוועדת המשנה.

סעיף (3) - בצד השמאלי - "עוסק" -

החלת החוק על כל מוכר רכב משומש - זה מה שאני מציע, כ" הגישה שלי
היא שאנחנו חייבים להגן על הצרכן, והרי כל צרכן הוא מי שמשתמש
במשהו.

א. מוהר:
מדובר בעלי מגרשים, כחובות ועוד,

אשר לידהם עוברים 20% מכלל הרכש

המשומש, ויחר 80% נמכרים ע"י בעלי רכש באמצעות מודעות, או ע"י
אנשים שאין להם עסק, וזה יכול להיות גם מוסכים ועוד.

אני לא חושב שחוק שמתקבל במדינת

ישראל, ביחוד של ח"כ זלמן שובל ייצור שני מיני אזרחים: האחד,

שראוי לסקילה וחליה משום שיש לו עסק; והשני, מסוג של אנשים

פרטיים שמפרסמים בעיתונות וכו', מוכרים את רכבם בטענות שוא וטענות
כוזבות, והם נקיים.

אני מציע כן, אם החוק הזה בא להגן על

הצרכן - מי שקונה את הרכב; לצדו, אדם שקונה רכב, נניח שהוא לא

קנה רכב שצ"פה לקנות, אז הוא או בבית חולים, או במקום אחר. זה

חלוי בחיי אדם. זו דעת.

אם חוק זה הוא טוב, אז הוא חייב

לחול על כל כלי רכש משומש. זהו החריג היחיד שאני רואה. לגבי

היחר, הכל מוסכם.

אני מבקש לשמוע את דעת היועצת המשפטית.

פ. גרופר:

היו"ר י. הורוביץ:

אם יש לנו חלוקי דעות עם הממשלה, היות וזה מאוחר מדי, והיות ורק אם תקרא ישיבת כנסת, או עד כינוסה של הכנסת הבאה - אז אנחנו עובדים על ריק. לכן אני אומר, אולי נחסוך לנו את הכניסה לפרטי הסעיפים?

סנייה שפניץ:

גם למשרד התחבורה וגם למשרד המשפטים אין חלוקי דעות מהותיים.

איננו מתכוונים להחיל את זה פה באופן יותר רחב. יש חוק מכר, יש פקודת נזיקין ויש עוד חוקים שעומדים במעמד שווה. חובות כאלה מיוחדים, בעיקר כשיש מצד אחד מומחה, ומצד אחד - צרכן שאיננו מתמצא במטריה יותר מסובכת - לכן לא נראה לנו להרחיב את זה. ח"כ שובל הסכים שזה יהיה מצומצם, ושלא להחיל את זה על הפרט. משרד התחבורה יוכל די בקושי לעמוד בזה. ואם נוסיף להם 40%, אז בכלל לא יוכלו לעמוד בזה.

מבחינת משרד התחבורה - הם יכולים להחקין תקנות בקשר לפרטים. הם כנראה יוציאו טופס של הסכם בכתב שבו יהיו כלולים כל הפרטים באופן מינימלי. כמובן שהאינסטנציה היא משטרתית, כי מצד אחד זה עניין פלילי.

א. מוהר:

מדובר פה על ענף מכוניות משומשות. נמכרים 40 אלף כלי רכב, ש-10 אלפים

מכוניות שלא באמצעותנו. נוצר מצב שאדם פרטי לא ימכור לנו מכוניתו בכלל, כי הוא ימכור ישיר לאדם פרטי. כך שמבחינת החוק לא עשיתם ולא כלום. אדם פרטי שימכור מכוניתו מבלי למסור פרטים מדוייקים עליה, צפוי לעונש. היום הוא עושה כך. הוא לא ימכור דרכי. לכן התוצאה תהיה שהענף יהיה מחוסל. אם אתה צפוי לעונש, אז תרצה למכור לי מכוניתך? אין ספק שתוך תקופה קצרה נהיה מחוסלים.

מכל מקום, כל אדם פרטי שמוכר מכונית לסוחר, ואם הוא לא מסר פרטים מדוייקים, יהיה צפוי לעונש. למה לו להסתבר במסירת פרטים כגון, קבלת מכה בכסף מכוניתו לפני כמה שנים? אדם פרטי לא ימכור לי. למה יסתבך אתי?

אם אתם רוצים להעביר את החוק, אז מה שאתם צריכים לעשות הוא - להחיל את זה על כולם, על כל אזרחי מדינת ישראל. 10 אלפים מכוניות מוכרים באמצעות הסוחרים, וזה מתוך 47 אלף מכוניות. מזה עושים את כל הרעש הגדול הזה.

על כל פנים, אני מביין את החוק הזה

כך שהוא בא לחסל את הענף שלנו.

פ. גרופר:

אם מחילים את החוק על הפרטיים, אז זה שוויון.

ע. הדר:

אני מאמץ את הגישה של ח"כ ליבני. אם צריך את החוק, אז הוא צריך לבוא

להגן על הצרכן במקרה של הונאה, של רמאות.

ע. הדר:

אינני מביין מהו השוני. יודפס טופס, ומגחינת החוק זה היינו הר, אם זה 10 אלפים או 40 אלף - איך שום שוני. רוח החוק בא להגן על הצרכן. שלא ימכרו הגה משומש. הכוונה של החוק היא, להגן על הצרכן.

פ. גרופר:

אני תומך בהצעה ובנימוקים של ח"כ עמוס הדר. אם מחוקקים חוק, אז הוא צריך לחול על כולם. לא צריך פיקוח. שיהיה עוד טופס מלבד טופס ההעברה, שבו יאמר כי מכונית זו וזו היתה לה פעם תאונה, כן או לא, ואחר כך באה חתימה. טופס זה חייב לבוא בפני משרד הרשויות. אז תהיה אפשרות לפנות לבית המשפט או למשטרה ולהגיש תלונה נגד מוכר הרכב. משרד התחבורה יצטרך לפשט את הטופס.

מצב זה איננו כפי שהיה פעם. מכוניות יד שניה מגיעות ל-70 אלף. אדם נוהג את כל חייו ברכישה מכונית. היום זה מתבטא בהון ענק. אנחנו, הכנסת, צריכים להגן על כל אזרח בנושא זה. אני בהחלט תומך בהצעה זו.

י. פרנק:

אני חושב שאנחנו מסבכים את החוק עד קצה גבול היכולת. ראשית כל, אדם יפחד למכור את מכוניתו. הוא לא ידע מה קרה, או מה יקרה אם אדם ירצה למכור את מכוניתו. אם כן, מה הועילו חכמים בתקנתם?

יש הוראה, אדם ימכור מכוניתו בלי כל אחריות. סוכן שנוהג אחריות מסוימת אם קונה מכונית בשוק, אז הוא יודע מה עליו לבדוק, ועל מה להתחייב. איך אנחנו יכולים לומר ליהודי שהבלמים אינם בטוד? יהיו אנשים שלא ידעו מזה, והם כעבור שנה שנתיים ימכרו את מכוניותיהם בתום לב ---

היו"ר י. הורוביץ:

יש כאן סעיף כזה -

א. ליבני: בעמוד 3, סעיף קטן (ג), בצד שמאל, כתוב:

"לא ידע המוכר פרט מן הפרטים בסעיף קטן (א)(1) עד (7) יציין זאת במפורש במודעתו."

א. יודין:

לפי דעת, השאלה היא אם אנחנו רוצים להסדיר את המסחר בענף זה או לא. אם אנחנו רוצים להסדיר - ויש טעם אובייקטיבי להסדיר את הענף, אז צריך לענות על רובו של המסחר. החוק חל על המסחר, על הכלל. ישנם חריגים יוצאים מן הכלל. אם רוב המסחר עובר דרך ידום פרטיות, ואם יש הונאות באמצעות מודעות בעתון, ואם יש גם בעיות בטחונות בלתי חוקיות, ולא שאלה של סבל חמרי, כי אז החוק צריך לענות על הבעיות.

החוק עונה על בעיית מסחר שמתנהל דרך עסקים. אינני חושב שבצורה כזו זה יכול להיות נושא לחוק. רובו של

א. יודין:

מסתבר מבחינה אדמיניסטרטיבית. כך שצריך למצוא תשובה לזה. זאת ועוד: הקונה מסתפק במסקנה שלו. הוא רוצה את הרכב, והוא נוטל את האחריות ברכישת הרכב. אולי צריך למצוא לזה צורה חוקית, שיצהיר "איך לי טענות", "אני מסתפק באינפורמציה שקבלתי", וכו'.

מכל מקום, בצורה כפי שהובאה בפנינו היום - אני רואה שאין זה בשל להכרעה. אני חושב, שבישיבה זו צריכה הוועדה לחוות דעה בכך שצריך להיות חוק שיענה על בעיות המסחר.

נוזחת קצב:

אני חושבת שאני לא חשודה על זה.

אני רואה את הצרכן. אני מבחינה בין

צרכן שהולך למומחה שיודע לסחור לביין איש פרטי שקונה בעצמו.

אני בדעה שחוק זה חייב להיות יותר

נוקשה, אבל חלק אחר שלו צריך להיות יותר גמיש. בשום אופן אני לא רוצה לשחרר את כל האחרים שסוחרים ברכב. אינני יודעת כמה אנשים הם הגונים וכמה לא הגונים. מכל מקום, בעיה זו צריכה למצוא פתרון בצורה אחרת. אתה קונה ממני רכב, אז אתה יכול לקחת אותו, לבדוק אותו. אם תרצה תקנה, אם לא תרצה אז לא תקנה.

צריך להיות טופס, ושהחוק יחול כפי שזה קיים על סוחר רכב, וביין פרט לפרט. אני רוצה לאגן אותם בתקנות, ולא בחוק. שיהיה טופס, שתהיה חתימה אחד לשני.

אני חוששת שיהיה עומס על בתי המשפט.

לדעתי, זה שונה ממסחר. יחד עם זה, אני

רוצה לראות את העיגון הזה. הנושא הזה הוא כבד. ישבנו בוועדת משנה. האמת היא שעל מצפוני לא יהיה טוב אם אצביע לכאן או לכאן. קבלנו את החומר, ולא הספקתי לקרוא אותו.

טניה שפניץ:

כמובן שההנחה היא, שאנחנו מתכוונים להרחיבה הזו. אני רוצה להוסיף ולומר, כי מירד התחבורה מוכן ללכת לזה. ההחלבות לחוק מוגבלת בממשלה. זו לא חקיקה ממשלתית. אני מבינה שמשרד התחבורה מוכן לקבל את זה. מקורו של נושא זה היה הלכות מסחר. זה לא קושי שמחייב מישהו. אדם חייב לעשות מאמץ סביר כדי לוודא דברים. יש מקרים שאפשר להוכיח פרטים שלא נמטרו קודם לכן. אי אפשר להחתיים ולגמור את העניין. בדירות, למשל, מדובר בסכומים גדולים. בהלכות מסחר גם כן מדובר בבעלי עסקים. לכן עשו חוק מכר דירות.

טניה שפניץ:

אם נחייב כל פרטים, לדעתי זה יעשה הרבה עבריינים בכוח, ואז יהיה קשה לעמוד בזה. יש חוק המכר ואפשר לפנות לבית המשפט במרמה ועושיק. חוץ מזה אם יהיה טופס קיים, הקונה יחתיים את המוכר וישתמש באותו טופס. "אני לא אקנה ממך מכוננית עד שלא תחתום".

א. אבטב' : החוק קשה. האם חוק רציפות חל עליו?
 אולי לא נגמור את זה בחפזון? יש לי
 חששות שאנחנו נעשה משגה. צריך לשאול את ח"כ שובל.

ע. הדר : במכירה שלישיית, מיהו הרמאי?

א. ליבני : על האחרון זה חל.

היו"ר י. הורוביץ : עד השלב האחרון הזמנו אתכם. קראנו
 לכם כי אתם מהווים קבוצה גדולה שממש
 עוסקת בפרנסה. לכן אתם גם אינטרסנטים.
 כאשר אתה אומר שהענף יחוסל, אני שואל:
 מדוע? מדוע לא תאמר "אדוני, אני מוכר לך בתנאי שאתה תלך ותבדוק
 ואחר כך תחזיר לי שכל הריזיקה עליך".

א. מוהר : אם אחתום לו, זה יספיק? זה מספיק,
 ובסוף מגיעים לבית המשפט.

היו"ר י. הורוביץ : בא מוכר ואומר: "קבלתי את המכונית
 הזו למכירה, והאינפורמציה שקבלתי
 אולי היא לא אמינה". נניח, שהוא אומר כך. "אמרו לי שהמכונית
 הזו טובה". צריך לבדוק אותה בדינומטר. האם זה מנקה את המוכר או
 לא?

טניה שפניץ : אנחנו נחנים לו שבועיים כדי לבדוק
 את המכונית. כל הרעיון של ח"כ שובל
 הוא בזה שמחייב למסור את כל המידע, ולהוריד את המחיר. קודם כל,
 ימסור כמיטב ידיעתו את כל הפרטים. אחר כך, אם הפרטים הוכחו
 כנכונים, אז אין ללכת לבית המשפט. אבל אם הוכחו שהם לא נכונים,
 אז כן.

היו"ר י. הורוביץ : התנאי של המכירה הוא בזה, שהמכירה
 תתפוס לאחר בדיקה של דינומטר. מדוע
 לא משחררים את המוכר?

טניה שפניץ : אם הוא רימה, אז מדוע לשחרר אותו?
 אם הוא רימה, אז יש ערכאות.

א. קצב : אנחנו יוצאים מתום הנחה שלא מרמים.

א. מוהר: אני מוריד 5000 ליי מהמחיר אחרי בדיקת המכוננית, ולמרות הכל אני צפוי למשפט פלילי. אחרי שבוע-שבועיים יבוא הקונה ויאמר לי שהידית או הכנף לא בסדר.

טניה שפניץ: מוכר שלא ניסה להטעות, אז הוא איננו צפוי למשפט.

א. מוהר: אני מבקש טופס מיוחד שיצא לעניין זה. אנחנו מוכרים מכוננית, ורוצים להחתים אדם על טופס שידועים לי כל הפרטים וכו', המצויינים בטופס.

א. ליבני: זה מעוגן בסעיף 3(א) שבסעיף 3, בצד שמאל: "עוסק המקבל לרשותו למטרת מכירה בדרך של קניה, תווך, כעמיל או בכל דרך כיוצאת באלה, רכב משומש יעשה עם מי שמעמיד את הרכב לרשותו הסכם בכתב שבו צויינו כל הפרטים המפורטים בסעיפים 2(א) ו-1(ב)".

א. מוהר: אני מבקש לתת חודש להגשת ערעור.

טניה שפניץ: אם האיש ירמה, אז יש חוק פלילי.

א. מוהר: רבותי, אחם לא נותנים אפשרות לבטל עיסקה. גם במכון בדיק, וגם בירושלים, לא אוכל לבטל עיסקה. אני מוכן לבטל את האיסקה בלי שיוכיח.

הינו"ר י. הורוביץ: היו הונאות, לכן מציעים את ההצעה הזו. ח"כ ליבני אומר שיש להגן על כולם. אני מטיל את זה על כל הציבור.

א. מוהר: לגבי סחר מכוננית, זה בסדר. זה מתאים. שחוק זה יחול על כולם, ושלא תהיה איפה ואיפה. אדם שירצה למכור מכונניתו, אז הוא לא ימכור אותה לסוחר.

א. ליבני: בדקתי את העניין שלשום עם היועץ המשפטי. מסתבר שכל ביטול עיסקה יכול להיות רק בחנאי שקונה מוכיח שמה שהמוכר אמר לו לא היה נכון.

א. מוהר: אדם פרטי לא ירצה למכור לי מכוניתו, כי הוא יסתבך.

א. ליבני: החוק כולל את כולם.

א. מוהר: מענין אותי עכשיו ענף המכוניות.

נ. קצב: אני מציעה לדחות את קבלת החוק הזה.

מר רובין: בהצעה עצמה יש הרבה דברים חיוביים.

א. ליבני: יהיו תקנות, והן יהיו בכל חיק של אוטו. יהיה שם טופס של כל מי שמוכר רכב, מה הוצהר ומה לא הוצהר.

א. ליברברג: מה לוחץ? היה חוק שרצו להעביר אותו - הכוונה לשינוי שיטת בחירות, וזה לא הלק.

היו"ר הורוביץ: יש כאן שלוש הצעות: א) להעביר את הצעת החוק כפי שהיא; ב) להכניס את הצעת ח"כ ליבני; ג) לדחות את הצעת החוק.

א. אבטבי: אני מציע לדחות את החוק הזה.

נ. קצב: כולנו רואים שחוק זה הוא חוק חשוב. אבל יש היסוסים לגבי תכנון, ואני לא חושבת שניחנה לנו האפשרות ללמוד אותו. אני עוד לא בדקתי ולא קראתי את החומר. אני אומרת שכרגע אינני מוכנה לחוק זה. כעקרון, אני בהחלט רוצה בו. אבל על הפרטים, אני רוצה עוד לשקול.

אם חוק זה עבר קריאה ראשונה, אז מה החפזון לקבלתו?

היו"ר הורוביץ: לא בהכרח חל עליו חוק הרציפות.

ה צ ב ע ה

- 4 - בעד קבלת החוק
 1 - נ ג ד
 4 - נמנעים

ה צ ב ע ה

- 5 - בעד הצעת התיקון של ח"כ ליבני בסעיף 1 ("עוסק") -
 בעד ההצעה כפי שהיא - 1 (היו"ר)

הצעת התיקון של ח"כ ליבני בסעיף 1 - נתקבלה

אני בעד החוק כגרסתו. אני נמנעתי מהצבעה
 עליו משום שזה נעשה בחפזון.

נ. קצב:

א. ליבני:
 בעמוד 3, סעיף 3(א) - אני מציע להוסיף
 עוד תיקון - שחיה חוספת כזו - "למי שמוכר
 צריך להיות מסמך ממי שקונה."
 כל מי שמוכר רכב - בחוק המקורי כתוב
 "כל מי שעוסק".

ה צ ב ע ה

- 4 - בעד הצעת ועדת המשנה
 - איך נ ג ד
 (כל היתר נמנעים)

ה צ ב ע ה

- בעד הצעת ועדת המשנה, כולל כל התקונים - רוב
 - איך נ ג ד

חוק המסחר ברכב משומש, תשל"ז-1977, כמוצע
 ע"י ועדת המשנה, כולל כל התיקונים - נתקבל

היו"ר י. הורוביץ:

אני מודה לכל מי שטיפל בחוק זה,
לחברי ועדת המשנה. חודה רבה לכם.

אנחנו נמשיך בקבלת המסקנות בענין פטיש.

י. כהן:

ח"כ חלפון ואנכי הגענו לנוסח מוסכם,
וגם מחקנו פה ושם כמה דברים.

בעמוד 2 של המסקנות - לגבי סעיף (א):

ה ו ח ל ט

לקבל את הנוסח המתוקן כדלקמן:

"הוברר לוועדה כי כהונתו של מר ח. שרביץ בשני
התפקידים הביאה לסיבוכים במועצה ובמושב -
תופעות לא מקובלות כגון כהונת אשתו כחברת
ועד מושב פטיש, וכך נטילת אשראי וניצול
מעמדו לבניית ביתו בהיקף כפוף לערך מזה
שניתן לחברים, יצר מיכסות ייצור מעבר למגיע
לו כחבר המושב. לגבי ביצ'ים הוברר לחברי
הוועדה כי ח. שרביץ נטל לעצמו את מחצית
המיכסה שניתנה למושב כולו, כי בידו נמצאת
מחצית הייצור.

בעמוד 4, סעיף (ב) -

ה ו ח ל ט

לקבל את הנוסח המתוקן כדלקמן:

"הוברר לוועדה ע"י מר ש. אבני כי פעילות
המועצה האזורית כקבלן לבניית בתים בתחום
המועצה האזורית היה מעשה חריג בלתי מקובל
וללא תקדים במועצות אחרות.

הוועדה רושמת לפנייה את הודעתו של מר קוברסקי
כי בפעילות זו היתה עבירה על החוק באשר לא
נחקבל כל אישור מטעם משרד הפנים להתקשר
בחוזים או להכנס להתחייבויות כספיות בהיקף
בהם נעשו.

הובהר לוועדה כי מר ח. שרביץ השתמש בכספי
הון חוזר של הארגון המיועד בדרך כלל למימון
ייצור, או למטרות ציבוריות, כדי לממן את
בניית הבתים במושב פטיש."

בעמוד 5, אני מציע לכתוב 4.5 מיליון ל"י במקום 15 מיליון ל"י.

א. אבטב"י:

בעמוד 5 -

לקבל את הנוסח המתוקן כדלקמן:

ה ו ח ל ט

"הבניה בהיקף מופרז שנעשתה במושב פטיש. הסכומים האמורים מגיעים לכ-15 מיליון ל"י אשר למחציתם איך למעשה כל כ"סוי. לא ממשרד השיכון שמימן את הבניה בהיקף המקובל, ולא ע"י אשראי והלוואות מתאימות של חברים שלא יכלו למעשה לממן את הבניה.

בעקבות זאת הסתבכה האגודה בהיקף כספי שמנע והקשה עליה לתפקד בתחום המשקי והמוניציפלי.

בעמוד 6 - בסעיף (ד) -

למחוק את המלה "חקירה" שבאה אחרי "ועדה" - בשורה שניה של סעיף זה.

ה ו ח ל ט

בעמוד 7 -

למחוק את שלוש השורות הראשונות של סעיף (ד), כך שסעיף זה יחיל במלים: "הוועדה פונה למשרד החקלאות" עד סופו.

ה ו ח ל ט

באותו עמוד 7 -

למחוק את כל הכתוב בסעיף (ה), ובמקומו יבוא ס"כום בנוסח הבא:

ה ו ח ל ט

"הובאה לתשומת לב הוועדה הודעתו של ח. שרבף על הסתלקותו מתפקידו כיו"ר ועד המושב."

להוסיף בסוף את הפיסקה הבאה:

ועוד ה ו ח ל ט

"לאור כל הממצאים האלה, מעבירה ועדת הכלכלה מסקנות אלה לשיקול נוסף של משרד הפנים, על מנת לראות אם יוכל מר שרבף לכהן להבא כראש המועצה."

היו"ר י. הורוביץ:
הוועדה מקווה כי לאחר כל מה שהיה.
דברים אלה לא יישנו לא במועצה זו
ולא במועצה אחרת. שתהיה הצהרה כללית כזו - וכי אנחנו מקווים שגם
משרדי הממשלה ונבחרים אחרים יקפידו.

חודה רבה. הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 11.40.